

การแบ่งพยางค์ภาษาไทย

ลักษณะการเขียนภาษาไทย แตกต่างจากภาษาอื่นในตระกูลลาติน-สันสกฤต โดยทั่วไป เนื่องจากภาษาเหล่านี้มีหลักการเขียนที่แสดงให้เห็นถึงคำที่ค่อนข้างเด่นชัด โดยการเว้นช่องว่างสำหรับแยกคำ แต่ในการเขียนภาษาไทยใช้หลายระดับ และในการแยกคำหรือพยางค์ ไม่อาจแยกได้โดยวิธีการเขียน แต่ใช้ชั้นตอนวิธีซึ่งซับซ้อนและในบางครั้งก็ไม่สามารถจะแยกได้เด่นชัด เนื่องจากขึ้นอยู่กับข้อความข้างเคียง อาทิ ตากลม พระดาบสดอกซาก กอดอก ฯลฯ จากสาเหตุดังกล่าวนี้ทำให้เป็นผลต่อการพัฒนาภาษาไทยในคอมพิวเตอร์มาก

5.1 คุณลักษณะของอักษรภาษาไทย

ในการเขียนข้อความภาษาไทย ประกอบด้วยอักษรซึ่งแบ่งเป็นหลายประเภทคือ สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ และการันต์ ซึ่งแต่ละประเภทมีคุณสมบัติและการใช้งานแตกต่างกัน พอจะสรุปได้ดังนี้

5.1.1 สระ หมายถึง "ออกเสียงได้ตามลำพัง ในภาษาพูดหมายถึง กระแสเสียงหรือทางเสียงที่มีทำนองสูงต่ำซึ่งเปล่งออกมาตามจังหวะนิยม ในภาษาเขียน หมายถึงเครื่องหมายใช้แทนเสียงที่เปล่งออกมา" ¹ สระในภาษาไทยมี 21 รูป 32 เสียง ซึ่งรูปสระทั้ง 21 รูปคือ

1. ะ -วิสรรชนีย์ ใช้เป็นสระอะเมื่ออยู่หลังพยัญชนะ เช่น จะ กะ นะ ฯลฯ และใช้ประสมกับสระอื่นเป็นสระ เออะ แอะ โอะ เออะ เอือะ เอือะ อัวะ

2. ั -ทันอากาศ ใช้เขียนไว้บนพยัญชนะ แทนสระอะเมื่อมีตัวสะกด เช่น กะ+น = กัน จะ+บ = จับ

---

1. กำชัย ทองหล่อ, หลักภาษาไทย, หจก. บำรุงสาส์น, 2509, หน้า 58

3. ˆ -ไม้ไตคู่ เขียนไว้บนพยัญชนะที่ประสมกับรัสสระ (สระเสียงสั้น) ที่มี
วิสรรชนีย์ เพื่อใช้แทนวิสรรชนีย์เมื่อมีตัวสะกด เช่น เห็น เป็น เอ็น เด็ก ฯลฯ และใช้เขียนไว้
บนตัว ก แทนสระเอาะเมื่อมีวรรณยุกต์โท และมีใช้เพียงตัวเดียวเท่านั้นคือ กิ (= เก้าะ)
4. ˆ ˆ -ลากข้าง ใช้เป็นสระอา สำหรับเขียนไว้ข้างหลังพยัญชนะ เช่น ตา
มา हा ฯลฯ และใช้ประสมกับสระรูปอื่นให้เป็นสระ เอาะ อำ เอา
5. ˆ -พินทุ หรือ พินทอ ใช้เป็นสระอิสำหรับเขียนไว้บนพยัญชนะ เช่น จิต
นิธิ ฯลฯ และใช้ประสมกับสระรูปอื่นให้เป็นสระ อี อี อี เอียะ เอีย เอือะ เอือ
6. ˆ -ฝนทอง หรือฝนหนู ใช้สำหรับ
- ก. เขียนไว้ข้างบนพินทอทำให้เป็นสระ อี เช่น มี ดี ฯลฯ ถ้าเขียนคู่กัน 2
อัน จะเป็นสระ อี เช่น ยืนถือ ฯลฯ
- ข. เขียนไว้ข้างบนพองมัน ๐ เช่น ๐ หมายความว่า ขึ้นต้นข้อความใหญ่
หรือย่อหน้าขึ้นบรรทัดใหม่
- ค. ประสมกับสระรูปอื่นให้เป็นสระ เอือะ เอือ
7. ˆ -หยาดน้ำค้าง เรียกตามบาลีว่า นิคหิต ใช้เขียนไว้บนลากข้าง ทำให้
เป็นสระอำ เขียนไว้ข้างบนพินทอทำให้เป็นสระ อี เขียนไว้ข้างบนอักษรบาลีทำหน้าที่เป็นตัว ง
สะกด เช่น ตํ = ตัง ตี = ติง ตุํ = ตุง เขียนไว้บนอักษรสันสกฤต ทำหน้าที่เป็นตัว ม เช่น
หํ = หัม หิ = หิม हु = हुम् โบราณใช้เขียนไว้บนพยัญชนะใช้แทนตัว ม สะกดได้บ้างบางคำเช่น
จุมล = จุมพล ชุํ = ชุมมุ
8. ˆ -ตีนเหยียด ใช้เป็นสระอุ สำหรับเขียนไว้ข้างล่างตรงส่วนท้ายของ
พยัญชนะ เช่น ปุ ฤ ฯลฯ
9. ˆ -ตีนคู้ ใช้เป็นสระอุ สำหรับเขียนไว้ข้างล่างตรงส่วนท้ายพยัญชนะ
เช่น ดู ภู ฯลฯ
10. ˆ -ไม้หน้า ใช้เป็นสระเอ สำหรับเขียนไว้ข้างหน้าพยัญชนะ เช่น เสเพล
11. ˆ -ไม้ม้วน ใช้เป็นสระโอ สำหรับเขียนไว้ข้างหน้าพยัญชนะ การใช้
สระโอในคำไทยแท้มี 20 คำ ดังนี้ โกลั โคร โคร ใจ ไซ ไซ ใด ใต้ ไน ไบ ไร่ ไร่ ไซ
สะไก ใส ใส ไร่ ไร่ใหญ่ ไร่ใหม่ ไร่^๒

12. ไ - ไม้หลาย ใช้เป็นสระโ ไ สำหรับเขียนไว้ข้างหน้าพยัญชนะเช่น ไปน ไน ไม่ ได้ ฯลฯ
13. โ - ไม้โ ใช้เป็นสระโ สำหรับเขียนไว้ข้างหน้าพยัญชนะ เช่น โม่ โท ใช้ประสมกับวิสรรชนีย์ทำให้เป็นสระโอะ เช่น โปะ โตะ ฯลฯ
14. ฤ - ตัวรี ใช้เป็นสระ ฤ จะใช้โดดๆ หรือประสมกับพยัญชนะก็ได้ ถ้าประสมกับพยัญชนะต้องเขียนไว้ข้างหลังพยัญชนะ เช่น กฤษณา ทฤษฏี ฤดี ฤทัย คำไทย ใช้ "ฤ" มีพยัญชนะสะกดได้ เช่น จาฤก แต่บัดนี้นิยมใช้ตัว ร แทน เช่น จาริก³
15. ฤา - ตัวรือ ใช้เป็นสระ ฤา และใช้โดดๆ ไม่ประสมกับพยัญชนะ เช่น ไปฤา และใช้เป็นพยางค์หน้าของคำเช่น ฤาษี ฤาดี
16. ฦ - ตัวลิ ใช้เป็นสระ มีพยัญชนะสะกดก็ได้เช่น ฦกซึ่ง = ลิกซึ่ง
คฦก = คฦก
17. ฦา - ตัวลือ ใช้เป็นสระ บัดนี้เลิกใช้แล้ว⁴ โบราณใช้เขียนแทน ลือ เช่น ฦาชา ฦาสาย ฯลฯ
18. ย - ตัวยอ ถ้าอยู่ตามลำพังใช้เป็นพยัญชนะ จะใช้เป็นสระได้ก็ต้องประสมกับสระอื่น คือประสมกับสระ เ + ิ + ฦทอง เป็นสระ เอี้ย ประสมกับสระ เ + ิ + ฦทอง + ะ เป็น สระเอี้ยะ
19. ร - ตัวรอ ถ้าอยู่ตามลำพังเพียงตัวเดียวใช้เป็นพยัญชนะ จะเป็นสระได้ต้องอยู่หน้าตัว ร ซึ่งเป็นตัวสะกด เขียนเป็น รร ใช้แทนหันอากาศซึ่งแปลงรูปมาจากวิสรรชนีย์ เช่น กรรม สรรพ ฯลฯ
20. ว - ตัวว ถ้าอยู่ตามลำพังใช้เป็นพยัญชนะ จะเป็นสระได้ต้องประสมกับสระอื่นคือประสมกับหันอากาศ เป็นสระอัว ประสมกับหันอากาศและวิสรรชนีย์ เป็นสระอัวะ
21. อ - ตัวออ ใช้เป็นสระ อ สำหรับเขียนไว้หลังพยัญชนะ ถ้าประสมกับสระฦทองทั้งคู่ เป็นสระอือ ประสมกับสระเอ เป็นสระเออ ประสมกับสระ เ + ะ เป็นสระเออะ ประสมกับสระ เ + ิ + ฦทองทั้งคู่ เป็นสระ เอือ ประสมกับสระ เ + ิ + ฦทองทั้งคู่ + ะ เป็นสระ เอือะ

3. กำชัย ทองหล่อ, หลักภาษาไทย, หจก. บำรุงสาสน์, 2509, หน้า 60

4. เรื่องเดียวกัน, หน้า 60

5.1.3 วรรณยุกต์ เป็นเครื่องหมายบอกระดับเสียงใช้อยู่เบื้องบนตัวอักษร มี 4 รูปด้วยกัน คือ ' ˊ ˋ ˊ ˋ ซึ่งเรียกชื่อว่า วรรณยุกต์ เอก โท ตรี และ จัตวา ตามลำดับ

5.1.4 อักษรประสม คือพยัญชนะ 2 ตัวควบกันและร่วมสระตัวเดียวกัน บางคำก็ออกเสียงพร้อมกันเป็นอักษรกล้ำ บางคำก็ออกเสียงคล้ายกับเป็น 2 พยางค์ บางคำก็ออกเสียงแปรไปเป็นพยัญชนะตัวอื่นไม่ตรงกับเสียงพยัญชนะตัวจริงที่ปรากฏรูป อักษรประสมแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิดคือ อักษรควบ และอักษรนำ

5.1.4.1 อักษรควบ คือพยัญชนะ 2 ตัว ควบหรือกล้ำอยู่ในสระเดียวกัน มีคุณสมบัติดังนี้

1. มี ร ล ว ห เป็นหลัก
2. ร จะเรียงไว้ข้างหน้าหรือข้างหลังตัวอื่นที่มาควบก็ได้ เช่น ครู เปรี้ยว ตรา (เรียงไว้ข้างหลัง) มารด บรรพ มรรค สามารถ (เรียงไว้ข้างหน้า) แต่ตัว ล ว จะต้องเรียงไว้ข้างหลังตัวอื่นที่มาควบเสมอ เช่น คลอด พลาด กวาด เป็นต้น ส่วนตัว ห จะต้องอยู่ หน้าตัว ม เสมอ เช่น หมอ
3. ตัว ร เมื่อควบกับตัวอื่นบางทีก็ออกเสียง เช่น ครั้นคร้าม ครึกโครม บางทีก็ไม่ออกเสียง เช่น จริง เคร่า ไชว์ ฯลฯ แต่ตัว ล ว จะต้องออกเสียงเสมอ

5.1.4.2 อักษรนำ คือพยัญชนะ 2 ตัวอยู่ร่วมอยู่ในสระตัวเดียวกัน บางคำก็ออกเสียงร่วมกันสนิท เช่น หนู นอ หมี่ ออย่า อยู่ อย่าง อยาก ฯลฯ บางคำก็ออกเสียงคล้ายกับเป็น 2 พยางค์ เนื่องจากต้องออกเสียงพยัญชนะตัวหน้าประสมกับพยัญชนะตัวหลัง แต่พยัญชนะทั้งสองนั้นประสมกันไม่สนิทกลมกลืนเหมือนอักษรควบ จึงฟังคล้ายกับมีสระอะดังออกมาแว่วๆ แต่อย่างไรก็ตามเสียงของคำย่อมบ่งชัดว่าเป็นพยัญชนะประสมกัน เป็นตัวเดียวกัน และเป็นพยางค์เดียวกันเช่น กนก ทนم จรัส ฉวมก แกลง เผนก ฝรั่ง ไสว ฯลฯ

5.1.5 ตัวการ์นต์ การ์นต์ คือ ตัวอักษรที่ไม่ออกเสียง และมีไม้ทัณฑฆาตกำกับไว้เบื้องบน เพื่อแสดงว่าเสียงนั้นถูกบังคับไว้จนกว่าจะมีพยางค์อื่นมาประสมข้างหลัง เช่น ทุกข์ สงฆ์ โอิษฐ์ ทัณฑ์ หนัก ฯลฯ

5.1.6 เครื่องหมายโบราณ

- ๐ ฟองมัน สำหรับเขียนต้นวรรคหรือต้นบรรทัดหรือต้นข้อความนั้นๆ
- " เณทอง
- ๐ เณทองฟองมัน สำหรับเขียนบนข้อความใหญ่
- ฯ อังคั่นเดี่ยว ใช้เขียนไว้ข้างหลังประโยคแต่ละประโยค หรือเขียนเป็น

เครื่องหมาย วัน-เดือน-ปี ตามจันทรคติ ปัจจุบันใช้เป็น ไปยาลน้อย

๗๕ อังคั่นวิสรรชนีย์ ใช้เขียนไว้ข้างหลังโคลงแต่ละบท

๗๖ โคมุตฺร เขียนไว้ตอนจบเรื่อง หลัง อังคั่นวิสรรชนีย์ ๗๕

๗๗ ยามักการ ใช้เขียนไว้บนพยัญชนะ เป็นเครื่องหมายบังคับให้อ่านเป็น

อักษรควบ ปัจจุบันใช้พิมพ์แทน

+ ตินกร หรือ ตินภา ใช้เป็นเครื่องหมายบอกมาตราเงินเส้นดั่งข้างบนเป็นหลักซึ่งเส้นดั่งข้างล่างเป็นหลักไพ มุมบนซ้ายเป็นหลักคำลึง มุมบนขวาเป็นหลักบาท มุมล่างซ้ายเป็นหลักเพ็อง มุมล่างขวาเป็นหลักสลึง

5.1.7 เครื่องหมายปัจจุบัน

๗ ไปยาลน้อย ใช้เขียนไว้ข้างหลังคำที่รู้จักโดยทั่วไปหรือรู้จักในระหว่างผู้พูดกับผู้พูด แต่ละส่วนหลังไว้

๗๑ ไปยาลใหญ่ ใช้เขียนข้างหลังข้อความที่จะมีต่อไปอีกมาก แต่นำมาแสดงไว้เป็นตัวอย่างหรือข้อสังเกต

๗๒ จุดไข่ปลา สำหรับใช้ละข้อความที่ยืดยาวมาก แต่เลือกเก็บเอาเฉพาะข้อความที่พึงประสงค์ และย่อส่วนข้อความปะติดปะต่อกันเป็นทำนองย่อความกลายๆ ตอนใดที่ไม่ต้องการเก็บก็ละไว้ โดยใช้จุดไข่ปลาแทน

๗๓ นิทฺฤ ใช้เขียนไว้ใต้พยัญชนะ เป็นเครื่องหมายแสดงว่าพยัญชนะนั้นเป็นอักษรควบ อักษรนำ หรือเป็นตัวสะกด

๗๔ จุลภาคหรือลูกน้ำ สำหรับใช้

1. คั่นคำหลายๆ คำที่เรียงถัดไป เช่น จีน, อังกฤษ, และเกาหลี

2. คั่นประโยคเล็กๆ ที่รวมกันหลายประโยค ตามปกติจะไม่ใช้ เนื่องจาก

ใช้เว้นวรรคแทนแล้ว การใช้จุลภาคเป็นการใช้ตามฝรั่ง

๗๕ อັถภาค (จุดครึ่ง) ในภาษาไทยไม่นิยมใช้

๗๖ มัทถภาค (จุด) ใช้เขียนหลังตัวอักษร เช่น

1. เขียน ข้างหลังอักษรย่อ เช่น พ.ศ.

2. เขียนหลังคำย่อ เช่น นิ.เดือน = นิตราศเดือนมิถุน. = มิถุนายน

๗๗ ปรักศนี (เครื่องหมายคำถาม) เขียนไว้หลังคำหรือข้อความที่เป็นคำถามโดยตรง ปกติคำไทยมีคำที่เป็นเครื่องหมายคำถามอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องใช้ปรักศนีกำกับได้

๗๘ อັศเจวรีย (เครื่องหมายตกใจ) เขียนไว้หลังคำอุทาน

- ( ) นชลิขิต (วงเล็บ)
 { } วงเล็บปีกกา
 ___ สัญลักษณ์ (ขีดเส้นใต้)
 "----" อัญประกาศ
 "   " บทสัญลักษณ์
 ๗ ไหมยมก

5.1.8 พยางค์ พยางค์คือกลุ่มของเสียงที่เรียงลำดับกันอย่างมีระเบียบ ซึ่งอาจมีความหมายหรือไม่มีความหมายก็ได้ เมื่อใดพยางค์หรือกลุ่มพยางค์ที่เปล่งออกมาแล้วมีความหมาย จะถือว่าเป็นคำกลุ่มเสียงที่ประกอบกันขึ้นเป็นพยางค์⁷ ซึ่งองค์ประกอบของพยางค์ไทยแบ่งได้ดังนี้

1. พยัญชนะ + สระ + วรรณยุกต์ เช่น ตา ดี ไป นา ฯลฯ
2. พยัญชนะ + สระ + วรรณยุกต์ + ตัวสะกด เช่น คน กิน ข้าว ฯลฯ
3. พยัญชนะ + สระ + วรรณยุกต์ + ตัวการันต์ เช่น โล่ห์ เล่ห์ ฯลฯ
4. พยัญชนะ + สระ + วรรณยุกต์ + ตัวสะกด + ตัวการันต์ เช่น แพทย์

รักษ ลิกษ์ ฯลฯ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า พยางค์แต่ละพยางค์ จะต้องมีส่วนประสมอย่างน้อย 3 ส่วนและอย่างมาก 5 ส่วน

5.2 การแบ่งพยางค์ภาษาไทย

จากลักษณะของภาษาไทยที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการเขียนข้อความภาษาไทยไม่สามารถแบ่งพยางค์หรือคำออกได้ชัดเจน ซึ่งมีผลต่อการจัดเอกสารภาษาไทยด้วยคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะการจัดพิมพ์ขอบขวาให้ตรงกัน หรือการหาจุดแบ่งข้อความจากข้อมูลนำเข้าแต่ละบรรทัดเพื่อเป็นข้อความผลลัพธ์ที่ไม่เท่ากันในแต่ละบรรทัด จะต้องทำการแบ่งข้อความดังกล่าวเพื่อพิมพ์ผล ซึ่งมีวิธีการตัดแบ่งข้อความจะต้องทำการแบ่งโดยต้องแยกพยางค์ให้ถูกต้องด้วย ดังนั้นในการจัดทำงานลักษณะดังกล่าวจึงต้องศึกษาเกี่ยวกับการแบ่งพยางค์ในภาษาไทยด้วย

- หากมีพยัญชนะมากกว่าหนึ่งตัวนำหน้าสระดังกล่าวในข้อ 1.1 จะต้องตรวจสอบการใช้อักษรควบกล้ำ ถ้าถูกต้องก็ใช้อักษรควบในพยางค์นั้น มิฉะนั้นจะเป็นอักษรนำเดี่ยว

- สระ เ แ ใ โ เป็นอักษรขึ้นต้นพยางค์ ยกเว้นในบางพยางค์เช่น ชโมย

- สระ ใ เป็นอักษรขึ้นต้นพยางค์เสมอ

- พยัญชนะ ฉ ผ ฝ ฮ เป็นอักษรนำเสมอ ยกเว้นกรณีที่มีสระ เ แ ใ หรือ โ นำหน้า

- มีพยัญชนะ ฤ เพียง 9 คำเท่านั้น แต่ไม่ได้ระบุไว้

- พยัญชนะ ห มักเป็นตัวนำพยางค์ ยกเว้นใน สห มหา คหบดี มหกรรม มหรสพ. คหกรรม เป็นต้น

2. กฎการแบ่งพยางค์โดยหาขอบเขตของการสิ้นสุดพยางค์ สามารถกำหนดเป็นกฎต่างๆ ได้ดังนี้

- พยัญชนะ ณ ญ ฎ ฏ ฐ ฒ ณ ศ ษ ฬ มักจะเป็นตัวสะกดของพยางค์นอกจากกรณีที่ใช้เป็นอักษรนำซึ่งมีดังนี้ ศก ศร ศง ศพ ชก ฐก ฬส ฎวน ณรงค์ ศตวรรษ

- สระ ิ มีตัวสะกดอย่างน้อยหนึ่งตัวเสมอ ยกเว้นคำว่า วิ หี ฮี

- สระ ึ มีตัวสะกดอย่างน้อยหนึ่งตัวเสมอ

- สระ ะ ำ ใช้เป็นอักษรสุดท้ายของพยางค์เสมอ

- อักษร ์ ส่วนมากใช้เป็นอักษรสุดท้ายของพยางค์ ยกเว้นในบางพยางค์เช่น ฟาร์ม ปาล์ม ซึ่งมาจากภาษาอังกฤษ

- วรรณยุกต์ ที่ใช้ในคำที่ไม่มีสระจะต้องมีตัวสะกดอย่างน้อยหนึ่งตัวเสมอ

- วรรณยุกต์ที่ใช้ในคำที่ไม่มีสระตามหลังตัวอักษร ว จะต้องมีตัวสะกดหนึ่งตัวเสมอ และในกรณีที่อักษร ว จะทำหน้าที่เป็นสระตัวหนึ่ง

- ตัวสระ ึ ึ หรือ ึ มีวรรณยุกต์ตามหลัง จะต้องมีตัวสะกดหนึ่งตัวเสมอ

- ถ้าสระ ึ มีวรรณยุกต์ตามไม่จำเป็นจะต้องมีตัวสะกด

วรรณยุกต์ ได้แก่ ' ~ ~ + จำเป็นต้องมีอักษรนำหน้าต้องตัดพยางค์หน้าด้วยหลัก /C₁V₂ (T)
เช่น /นา /รู้ /กิน ยกเว้นสำหรับกรณีที่มีอักษรนำหน้าได้มากกว่าหนึ่งตัว ได้แก่ /C₁C₂V₂ (T)
เมื่อ

- C₁C₂ เป็น อย เช่น /อยาก /อยู่
- C₁ เป็น ห ฉ ถ ข ฝ ส ต เช่น /ฉลาด /ฉลาด
- C₂ เป็น ร ล ว เช่น /พละ /ทราบ /ทราบ

6. กฎวรรณยุกต์ กฎตัดหน้าพยัญชนะที่มีวรรณยุกต์ตาม โดยไม่มีสระอยู่หน้า
พยัญชนะตัวนั้น รูปแบบ C₁/C₂TC₃ มีข้อยกเว้นเมื่อ C₂ เป็น ล เช่น ห/ล่อ ห/ล่น และยกเว้น
ช/ยม

7. กฎตัว ฤ ตัว ฦ มักเป็นตัวต้นของพยางค์ โดยมีข้อยกเว้นดังนี้ กฤษ
กฤต คฤหาสน์ พฤติ พฤหัส พฤษ พฤษก พฤษศ อมฤต ฤทัย ปฤษ ฤษ

8. กฎตัว ห พยัญชนะ ห จะปรากฏเป็นตัวอักษรตัวแรกของพยางค์
เสมอ โดยมีข้อยกเว้นดังนี้ สห มหา คหบดี มหกรรม มหรสพ มหัส มหิ พรหม
เคราะห์ นอกจากนั้นเป็นตัวที่มาจากต่างประเทศ เช่น จอห์น หรือมีคำนำหน้าเป็นสระ เช่น
เหย แหง

9. กฎตัว ศ ฌ ญ ษ ฐ ฎ ฏ ฃ ฬ ตัวอักษรเหล่านี้มักพบเป็น
ตัวสะกด หรือตัวที่ไม่ใช่ตัวแรก ยกเว้น ศก ศร ศง ศพ ษก ษก ฬส ฎ ฎาน
ณรงค์ ศตวรรษ

10. กฎตัดหลัง ะ ำ ตัดหลังสระ ะ และ ำ ได้เช่น จะ/ กำ/ ยกเว้นมีตัว
การันต์ตาม เช่น เคราะห์ ันเฑาะว์

11. อ ว ร เป็นพยัญชนะที่ทำหน้าที่เหมือนสระ โดย ร จะเป็น
รว จึงจะทำหน้าที่เป็นสระ

12. ก ข ค ง จ ช ฌ ต ฎ ท ษ น บ ป พ ม ย
ล ส พยัญชนะเหล่านี้เป็นได้ทั้งตัวต้นและตัวสะกด

13. " เป็นสระที่ต้องมีตัวสะกดยกเว้น ก็

14. ำ เป็นสระที่ต้องมีตัวสะกดตามหรือไม่ก็ได้

15. ๗ ๗ ( ) _ " ! ? : ; - , . เป็นสัญลักษณ์พิเศษที่

ไม่มีในภาษาไทย